

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การทำวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นเมือง ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามความต้องการที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 10 ห้องเรียน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละ มีจำนวนนักเรียน 436 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสตึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 จำนวนนักเรียน 44 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี 4 ชนิด ดังนี้

1. ชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นเมือง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจีกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 6 หน่วย

2. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นเมือง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจีกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นที่ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

**ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีลำดับขั้นตอน ดังนี้**

1. ชุดการเรียนเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นที่ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตึก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เกี่ยวกับ ธรรมชาติวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้น พลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แนวทางดำเนินการ การวัดผลประเมินผลและคำอธิบาย รายวิชา

1.2 ศึกษาแนวคิดหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นที่ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.3 ศึกษารายละเอียดเนื้อหา ในความรู้ นำมาจัดทำชุดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นที่ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.3.1 คู่มือครูประกอบคำวิ

1.3.1.1 คำนำ

1.3.1.2 คำชี้แจงสำหรับครู

1.3.1.3 บทนาทและหน้าที่ของครูผู้สอน

1.3.1.4 แผนการจัดการเรียนรู้

1.3.1.5 แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

1.3.1.6 แบบประเมินผลงานรายกลุ่ม

1.3.1.7 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1.3.1.8 เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1.3.2 คู่มือสำหรับนักเรียน

1.3.2.1 คำชี้แจงการใช้ชุดการเรียนรู้

1.3.2.2 บทบาทของนักเรียน

1.3.2.3 ในความรู้

1.3.2.4 ในกิจกรรม

1.3.2.5 แบบรายงานการสร้างองค์ความรู้

1.4 นำชุดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้น โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมนีโอเทคโนโลยีชั้นสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้างของชุด การเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะด้านความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำชุดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้น โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมนีโอเทคโนโลยีชั้นสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วพร้อมแบบประเมินชุดการเรียนรู้เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

1.5.1 นางสาวอัลเบรีย แก้วกล้า วุฒิการศึกษา กศ.ม. (วัดผล/ประเมินผล การศึกษา) ตำแหน่งครุวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล/ประเมินผลการศึกษา

1.5.2 ดร.ปิยวัฒน์ เพชรสรี วุฒิการศึกษา กศ.ค. (การบริหารและพัฒนา การศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.5.3 นายนิคม ภูมิเกรียงไกร วุฒิการศึกษา ก.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่ง ครุวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ให้ผู้เชี่ยวชาญข้างต้นตรวจสอบความเหมาะสม โดยพิจารณาจากแบบประเมินความ เหมาะสมของชุดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้น โดยใช้การเรียนรู้ แบบร่วมนีโอเทคโนโลยีชั้นสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นำชุดการเรียนที่ได้จากการ ตรวจสอบความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยซึ่งผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยใช้หลักเกณฑ์ การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิกเกอร์ท (Likert) เป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale)

มี 5 ระดับกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินดังนี้ (บัญชีมศว. 2545 : 103)

5	หมายถึง	ความถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความถูกต้องเหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	ความถูกต้องเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความถูกต้องเหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความถูกต้องเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

1.6 นำคะแนนจากการประเมินชุดการเรียน ทั้ง 6 ชุด ของผู้เขียนรายทั้ง 3 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บัญชีมศว. 2553 : 70-71)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	มีความเหมาะสมมาก
2.51-3.50	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	มีความเหมาะสมน้อย
1.00-1.50	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ซึ่งจะถือว่าใช้ได้

1.7 นำชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกรอบหนึ่ง แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อให้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

1.8 นำชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การ เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 6 ชุด ไปทดลอง (Try Out) หาคุณภาพ โดยทดลองควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนการหาคุณภาพดังนี้

1.8.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ผู้วิจัยได้ทำการทดลองเพื่อหาคุณภาพของ ชุดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มด้วยกัน โดยใช้นักเรียน 3 คน เป็น นักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ประเภทละ 1 คน ขณะทำการทดลอง ผู้วิจัยได้สังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนอย่าง ใกล้ชิด แล้วบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะที่เรียนรู้และสอบถามนักเรียนแต่ละคนถึง ข้อบกพร่องของชุดการเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยพบปัญหาข้อบกพร่องของ

ชุดการเรียนดังนี้ ขาดสีสันที่สวยงาม ขาดการออกแบบที่ทันสมัย เนื้อหาไม่หลากหลาย

1.8.2 การทดลองกลุ่มเล็ก ผู้วิจัยได้ทำการทดลองเพื่อหาคุณภาพของชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิตชอร์ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (นักเรียนกลุ่มเดียวกันกับแบบแผนหนึ่งต่อหนึ่ง) โดยนำชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิตชอร์ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการปรับปรุงจากการทดลองแบบแผนหนึ่งต่อหนึ่ง มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนสตึก อําเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองแบบแผนหนึ่งต่อหนึ่ง โดยเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ประเภทละ 3 คน เพื่อจับเวลาในการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิตชอร์ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เมื่อผู้เรียนพบข้อบกพร่องของชุดการเรียนได้ทำเครื่องหมายไว้สำหรับอภิปรายกับผู้วิจัยในภายหลังซึ่งผู้วิจัยได้พบปัญหาของชุดการเรียนดังนี้ รูปภาพประกอบเนื้อหาในชุดการเรียนมีน้อยเกินไปทำให้ความสนใจลดน้อยลง เนื้อหาไม่หลากหลาย จึงยาก การออกแบบชุดการเรียนไม่น่าสนใจจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและจำจำเนื้อหาในชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิตชอร์ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพแล้วจึงนำไปใช้ในการทดลองภาคสนามต่อไป

1.8.3 การทดลองภาคสนาม ผู้วิจัยได้ทำการทดลองเพื่อหาคุณภาพของชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิตชอร์ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนสตึก อําเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งเป็นนักเรียนทั้งห้อง เสมือนกับการใช้ทดลองจริงแต่ไม่ใช่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยนำชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิตชอร์ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้ปรับปรุงจากการทดลองกลุ่มเล็กแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิตชอร์ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ได้ค่าเท่ากับ $83.22/80.68$ ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามที่ตั้งไว้คือ $80/80$

1.9 นำชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิตชอร์ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกรอบหนึ่งแล้วนับปรับปรุงเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.10 นำชุดการเรียนรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตี๊ก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สาระและมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2 ศึกษารายละเอียดหลักการ แนวคิดและเทคนิคในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาของบทอ่านและเนื้อหา

2.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับชุดการเรียนรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แผน โดยกำหนดหัวข้อในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.4.1 มาตรฐานการเรียนรู้

2.4.2 สาระสำคัญ

2.4.3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.4.4 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.4.5 สาระการเรียนรู้

2.4.6 กระบวนการจัดการเรียนรู้

2.4.7 สื่อและแหล่งเรียนรู้

2.4.8 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

2.4.9 บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

2.4.10 บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหาร

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม (ข้อ 1.5.1–1.5.3) ตรวจสอบความถูกต้องในด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ สื่อการเรียนการสอนและการวัดผล ประเมินผล โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (ข้อ 1.5) ได้ค่า เท่ากับ 4.12

2.7 นำคะแนนจากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ยแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมิน เช่นเดียวกับข้อ 1.6

2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกรอบ แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการแก้ไขข้อมูลร่องแล้วไปทดลอง (Try out) เพื่อหาคุณภาพ โดยใช้ร่วมกับชุดการเรียนรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นเมือง ใช้การเรียนรู้แบบมืออาชีวศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ที่ไม่ใช่กุ่มตัวอย่าง

2.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทดลองและนำมาแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไป จัดพิมพ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและ ศาสนาพื้นเมือง ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามกำหนด ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นเมือง และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนจากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาเนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพื้นเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 6 แผน

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ต้องการใช้จริง 40 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนาพื้นเมือง ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อกomite ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความ ถูกต้องให้เข้าเสนอแนะ

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนาพื้นเมือง ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม (ข้อ 1.5.1 – 1.5.3) ประเมินความ อดคลึงระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับมาตรฐานคุณประดิษฐ์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด

3.6 หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและอดคลึงแล้ว นำคะแนนที่ ได้มามาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตร IOC

(Index of Item Objective Congruence) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 70 – 71) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงในการวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.7 ปรับปรุงและพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี เป็นฉบับทดลองไว้ 60 ข้อ

3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี ตามข้อ 3.7 ไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่ได้ทดลอง (Try Out) แผนการจัดการเรียนรู้และชุดการเรียนในขั้นการทดลองภาคสนามมาแล้ว

3.9 นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนสอบเสร็จแล้วมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน

3.10 นำข้อมูลที่ได้มามิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อโดยใช้คเณฑ์การตัดสินดังนี้ คือ ค่าความยากง่ายตั้งแต่ .20 -.80 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .21 -1.00 (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 244)

3.11 ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยตัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายข้อระหว่าง .23 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .21 ถึง .81 ไว้หลังจากนั้นเลือกแบบทดสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ให้เหลือ 40 ข้อ

3.12 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่า 0.85 โดยวิธีของโลเวท (Lovett) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 112)

3.13 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบสอนถอดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

4.1 กำหนดกรอบเนื้อหาแนวคิดและขอบข่ายโครงสร้างของคำถามในด้านเนื้อหารูปแบบ โดยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้แบบสอนถอดความที่ครอบคลุมเนื้อหาทุกด้าน

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาสร้างแบบสอนถอดความ มีลักษณะมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 70 – 71)

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก

3 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง

2 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย

1 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (บัญชี ศรีสะอาต. 2553 : 70 – 71)

4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนอต่อกองคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและประเด็นค่าดำเนินให้ถูกต้อง
เหมาะสม

4.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม (ข้อ 1.5.1 – 1.5.3)
ตรวจสอบค้านเนื้อหา ความถูกต้อง และตรวจสอบความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะ
เป็นมาตร拉斯่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.5 นำคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุด
การเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค
จีกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน นาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำไป
เทียบเกณฑ์การประเมินชั้นเดียวกับข้อ 1.6

4.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการเรียน
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจีกซอร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อ
นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดลองก่อนและ
หลังเรียน (One Group Pre-test Post-test Design) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 182) มีแบบ
แผนการทดลองดังแสดงในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Pro-test
กลุ่มทดลอง	T_1	X	T_2

- เมื่อ R แทนกลุ่มตัวอย่าง
 T_1 แทนการทดสอบก่อนเรียน
X แทนการทดลองใช้ชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมนื้อเทคโนโลยีจัดขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 T_2 แทนการทดสอบหลังเรียน

การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตึก อําเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โดยใช้ชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมนื้อเทคโนโลยีจัดขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนในการทดลอง ดังนี้

- ก่อนทำการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้ชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมนื้อเทคโนโลยีจัดขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
- ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อทดสอบความรู้เดิมจำนวน 4 ข้อ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้พร้อมทั้งเก็บข้อมูลไว้
- ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมนื้อเทคโนโลยีจัดขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุดการเรียน เล่มที่ 1-6 จำนวน 12 แผ่น ทำการสอนแพนละ 2 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินกิจกรรมในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ระหว่างวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2558 ในระหว่างการทดลองใช้

ชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจีกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการทำชุดการเรียนไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. ผู้วิจัยได้ทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากการทดลองสืบสุดคลง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกับที่ทดสอบก่อนเรียน

5. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจีกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเสร็จกิจกรรมการเรียน การสอน

6. นำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจีกซอร์ ดัชนีประสิทธิผลและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจีกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตรวจสอบความมั่นยึดถือของค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ระยะเวลาดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยใช้เวลาทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาทดลอง ในเดือนเมษายน 2558 รวมเวลาทดลอง 6 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตาราง 3.2 กำหนดการดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้

วัน เดือน ปี	แผนการจัดการเรียนรู้	ชุดการเรียน	เวลา (ชั่วโมง)
16 เมษายน 2558	ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)		1
17 เมษายน 2558	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เล่มที่ 1	2
18 เมษายน 2558	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	เล่มที่ 2	2
19 เมษายน 2558	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	เล่มที่ 3	2
20 เมษายน 2558	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	เล่มที่ 4	2
21 เมษายน 2558	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	เล่มที่ 5	2
22 เมษายน 2558	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	เล่มที่ 6	2
23 เมษายน 2558	ทดสอบหลังเรียน (Post-test)		1
24 เมษายน 2558	สอบถามความพึงพอใจ		1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยหาประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2)
2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สูตรการหาดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพิธี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ สำหรับนักเรียน

ขั้นตอนประเมินค่า IOC ที่ 4 โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดังนี้ค่าความสอดคล้อง IOC ตามวิธีของโรวินลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 :70-71)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ   IOC   แทน   คือค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน   ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N   แทน   จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ความยากง่าย(Difficulty Index) ของแบบทดสอบรายข้อโดยใช้สูตร ดังนี้
 (สมนึก กัพพิยธนี. 2553 : 212)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ   P   แทน   ค่าความยากง่ายของข้อสอบ
 R   แทน   จำนวนคนตอบถูก
 N   แทน   จำนวนคนทั้งหมด

1.3 อำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการใช้สูตรของเบรนแนน (Brennan)
(สมนึก กัฟทิษฐนี. 2553 : 212)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอนผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก	
L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอนไม่ผ่านเกณฑ์	
n_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอนผ่านเกณฑ์	
n_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอนไม่ผ่านเกณฑ์	

1.4 ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) ดังนี้
(บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 112)

$$r_{\infty} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r_{∞}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
K	แทน	จำนวนข้อสอบ	
X_i	แทน	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน	
$\sum X_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนของนักเรียนแต่ละคน	
$\sum X_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของคะแนนแต่ละคน	

ยกกำลังสอง

2. สอดิพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทนร้อยละ

f แทนความถี่ที่ต้องแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนรวมทั้งหมดในกลุ่ม

n แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด.

2553 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนแต่ละตัว	
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
Σ	แทน	ผลรวม	

3. สอดคล้องในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพของชุดการเรียน โดยใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้ (เพชรบุรี กิจกรรม. 2544 : 49)

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งหมดของนักเรียนทั้งหมด	
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบทั้งหมดรวมกัน	
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	

$$E_2 = \frac{\sum y}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
Σ_y	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด	
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน	
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	

4. สติติที่ใช้ในการหาดัชนีประสิทธิผล

ใช้วิธีของกูดแมน เฟลเชอร์และไนเดอร์ (Goodman, Fletcher and Schneider) ใช้สูตรดังนี้ (เผยแพร่ กิจการ 2544 : 31-36)

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลรวมของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

5. สติติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติสำหรับเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าสถิติ t-test (Dependent Samples) ตามสูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 133)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ผลต่างคะแนนก่อนและหลังเรียน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมยกกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคะแนนแต่ละคู่